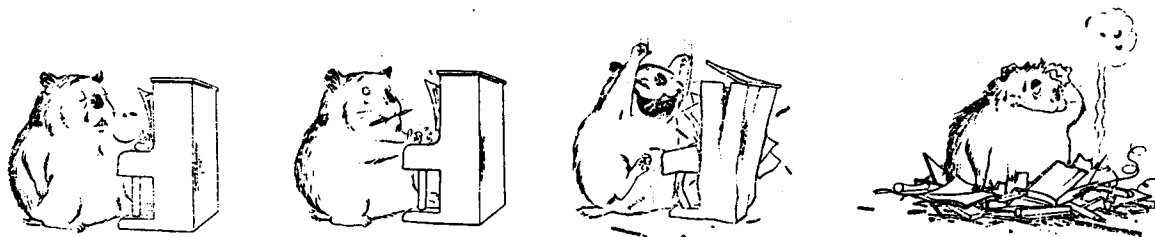

פרק ב: משחקי משימה

קבוצת משחקים חליפיים זו כוללת משחקים (או, אם תרצו - פעילויות משחקיות), שבהם על חניך או צוות להתמודד עם משימה, לפעמים תוך כדי תחרות עם צוותים אחרים, ולפעמים באופן בלתי תחרותי.

לכל משחקי המשימה יש שתי מטרות: המטרה האחת - קשורה בנושא שבו עוסק המשחק. למשל: ללמוד על מלחמת יום העצמאות, לעורר עניין בבעלי חיים וכו'. המטרה השנייה איננה קשורה בנושא, אלא בצורת המשחק. בפני המשתתפים במשחקי משימה עומדת משימה, ועליהם להתגבר עליה בעזרת תושייה, שיקול דעת ובדיקת דרכי התמודדות שונות. משום כך, משחקי משימה מפתחים בחניכים יכולת להתמודד עם אתגרים, וכן עצמאות, יוזמה ושיקול דעת. פיתוח תכונות אלו היא מטרתם השנייה של משחקי משימה (לפירוט, עיין בחוברת "מימדי החינוך הבלתי פורמאלי", בהוצאת משרד החינוך והתרכות - אגף הנוער, במימד "ניסוי וטעיה", וכן בחוברת "קן למדריך מספר 6 - תצפיות" בהוצאת צוות תכנים, משרד החינוך והתרכות - אגף הנוער). בנוסף לכך משיגים משחקים אלו מטרות של העמקת ההיכרות בין חניכי הקבוצה, או של הרחבת מעגל ההיכרויות של החניכים במועדון (אם הקבוצות מורכבות מחניכים מקבוצות שונות).

"הגאונים עם האלים..."

חידת נעלם

במשחק זה על החניכים לגלות בכוחות עצמם את המשותף בין תמונות ומושגים שונים, המופיעים על גבי דף חידה. לשם כך הם יכולים להעזר בעוברים ושבים, לדפדף בעיתונים ולחפש מקורות ידע שונים, ומשום כך ניתן להשתמש במשחק כדי להוסיף לחניכים ידע ולעורר בהם עניין בנושא המשחק. לדוגמא:

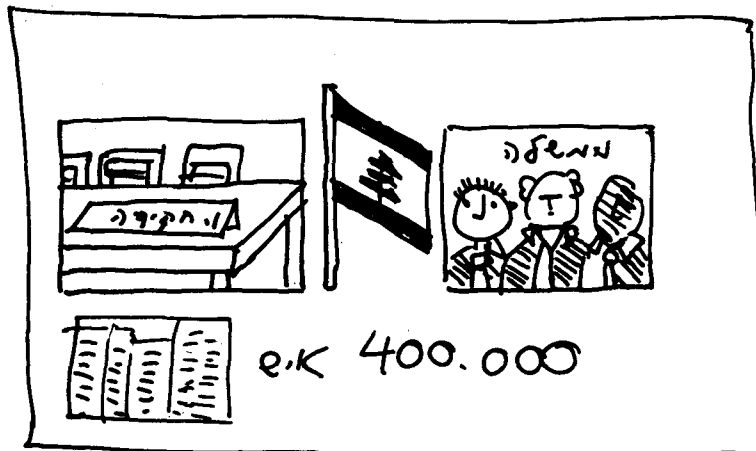
1 חידת נעלם - אירועים אקטואליים

מטרתו של משחק זה היא לעורר בחניכים עניין במתרחש בארץ ובעולם, וכן להקנות להם ידע בנושא זה.

הכנה:

הכן עשרה דפי-חידות שונים. על כל דף יופיעו פרטים שונים: מושגים, תמונות, מפות, שמות אישים, קטעי עיתונים - הקשורים כולם לאירוע שהתרחש זה לא מכבר בעולם.

דוגמא לדף-חידה:

הארוע המקשר את פרטיה של החידה זה לזה הוא החלטת הממשלה ב-28.9.82 על הקמת ועדת חקירה בנושא הטבח בסברה ושתילה. הדגל הוא דגל לבנון, אשר בה ארע הטבח, התמונה השמאלית היא תמונת שרי ממשלת ישראל, התמונה במרכז היא תמונה של ועדה, והמספר 400,000 הוא מספר המפגינים המשוער, שהפגינו בככר מלכי ישראל בחל-אביב, בקריאה להקים ועדת חקירה.

שים לב - חשוב מאוד שהחידות יהיו קשות מכדי שהחניכים יוכלו לפתור אותן בכוחות עצמם. לשם כך, עליך לבחור באירועים לא מוכרים כל כך, או ברמזים קשים.

מהלך המשחק:

חלק את הקבוצה לצוותים בני שלושה או ארבעה חניכים. תן לכל צוות דף חידה אחד. הסבר לחניכים שעליהם לגלות איזה אירוע, אשר אירע לאחרונה, מהווה מכנה משותף לכל הפריטים בחידה, וכיצד מתקשר כל אחד מן הפריטים אל האירוע הזה. למשל: אין זה מספיק לגלות שהאירוע המקשר את פרטיה של החידה הכתובה למעלה הוא החלטת הממשלה על הקמת ועדת חקירה, על הצוות לגלות גם מה הקשר בין החלטה זו לבין כל אחד מן הפריטים המופיעים בחידה. הוא יכול לעשות זאת על ידי תחקור עוברים ושבים, על ידי חיפוש בעיתונים (אשר אותם תביא למקום הפעולה), על ידי חיפוש בחוברות ובירחונים בבתי החניכים או בכל דרך אחרת.

כאשר צוות מסיים לפתור את החידה שבידו (או כאשר הוא מתיאש מלפתור אותה) - הוא חוזר למקום הפעולה, מחזיר למדריך את החידה, מוסר את פיתרון החידה בכתב, ומקבל דף חידה אחר. בתום הזמן המוקצב מראש, חוזרים כל הצוותים למקום הפעולה, ובודקים ביחד את הפתרונות. אם המשחק תחרותי, תוכל להעניק נקודות לכל צוות: חמש נקודות על גילוי האירוע המקשר את פרטי החידה, ושתי נקודות נוספות על כל פרט שהצוות גילה את הקשרו אל האירוע.

בכל מקרה, כדאי לסיים את המשחק בסיכום של האירועים שבהם עסקו החידות, באחת מן הדרכים הבאות:

- כל צוות יכין תערוכת קיר קטנה, בציור, בהדבקות מן העיתון או בכתב, על אחד האירועים.
- כל צוות יכין כתבה עיתונאית על אחד האירועים. את כל הכתבות תוכלו לצרף לעיתון קיר.
- כל צוות יכין כתבת רדיו או טלוויזיה על אחד האירועים. לאחר מכן, יציג הצוות את הכתבה בפני הקבוצה, תוך שילוב קטעי קריינות, דיווחי כתבים וראיונות.

תרגיל ב - 1: חידת נעלם בנושא עדות בארץ

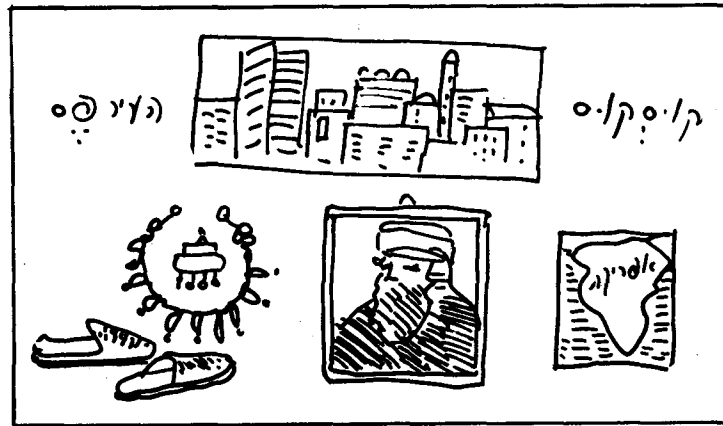
תכנן משחק חידת נעלם, אשר מטרתו תהיה להכיר עדות שונות בארץ.

תשובה:

כל צוות יקבל דף חידה, ועליו פריטים הקשורים באחת העדות בארץ. על כל צוות לגלות את העדה אשר אליה קשורים כל הפריטים, וכן - כיצד מתקשר כל פריט אל העדה. זאת הם

עושים על ידי תחקור עוברים ושבים, על ידי חיפוש בחוברות שיהיו במקום הפעולה, או בספרים בבתייהם של החניכים. הפריטים יכולים להיות שמות או תמונות של מאכלים, שמות אישים השייכים לאותה עדה, מפה של מקום מוצאה של העדה, תמונות של פריטים ובגדים, דוגמאות של אוכל ומושגים שונים.

לדוגמא:

התשובה היא העדה המרוקאית. המפה היא מפת אפריקה, שבה נמצאת מרוקו, פס היא עיר גדולה במרוקו שבה היו יהודים רבים, התכשיטים הם תכשיטי כלה יהודיה במרוקו, קוסקוס הוא מאכל מרוקאי, ואהרון אבו-חצירא הוא בן העדה המרוקאית.

תרגיל ב - 2: תרגילי סיכום

1. תכנן משחק חידת נעלם, אשר מטרתו תהיה לפתח עניין ומעט ידע בפרחי השדה. (רמז - כאן יכולה להיות משימת כל צוות - לזהות פרח וגם להביאו מן השדה).
2. תכנן משחק חידת נעלם, אשר מטרתו תהיה בתחום המוזיקה והזימרה.
3. הגדר לעצמך מטרה, אשר לא הוזכרה עדיין, ובנה לה משחק חידת נעלם מתאים.